

Warszawa, dnia 2 września 2010 r.

RPO-650360-VII-11006.1/7020/10/KM

I n f o r m a c j a
o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw
Obywatelskich w Policyjnej Izbie Dziecka w Gdańsku
(wyciąg)

1. Wprowadzenie.

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 10 sierpnia 2010 r., do Policyjnej Izby Dziecka Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, przy ul. Kisielewskiego 10 (zwanej dalej Izbą, PID lub placówką), udali się przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich z Zespołu Prawa Karnego Wykonawczego.

Wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, przedstawiciele Rzecznika sprawdzili na miejscu sposób traktowania nieletnich umieszczonych w Policyjnej Izbie Dziecka w Gdańsku, dokonując oceny pod względem ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji przedstawionej funkcjonariusza pełniącego dyżur w Izbie,
- oglądzie wszystkich pomieszczeń i terenu Izby,
- zapoznaniu się z dokumentacją placówki.

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowali dyżurującego funkcjonariusza Izby o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

2. Charakterystyka placówki.

Policyjna Izba Dziecka podlega Komendzie Miejskiej Policji w Gdańsku. Izba jest przeznaczona dla 25 osób, w wieku od 13 do 21 lat, które zostały zatrzymane przez Policję, w związku z uzasadnionym podejrzeniem, że popełniły czyn karalny, a zachodzi uzasadniona obawa ich ukrycia się lub zatarcia śladów tego czynu, albo gdy nie można ustalić tożsamości nieletnich. Ponadto, w PID umieszcza się nieletniego w trakcie samowolnego pobytu poza schroniskiem dla nieletnich lub zakładem poprawczym.

W skład kadry placówki wchodzi: kierownik oraz 10 funkcjonariuszy Policji. Każdy z nich posiada przygotowanie pedagogiczne.

Jak wynika z informacji uzyskanej od funkcjonariusza Izby Dziecka, w placówce prowadzone są zajęcia wychowawcze w oparciu o przygotowane konspekty.

W przypadku umieszczenia w Izbie nieletniej, czynności związane z jej przyjęciem wykonuje funkcjonariuszka Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku.

W trakcie wizytacji Izby nie przebywała w niej żadna osoba zatrzymana.

3. Ogląd obiektów i terenu placówki.

Przeprowadzony ogląd całej Izby oraz uzyskane w związku z tym informacje pozwoliły stwierdzić, iż na parterze Izby Dziecka zorganizowano: dyżurkę, świetlicę oraz salę sportową wraz z wyjściem na pole spacerowe. Na pierwszym piętrze mieszczą się sypialnie nieletnich (4), pomieszczenia izolacyjne (2) oraz toaleta. W suterenie placówki wyodrębniono zaś łazienkę, pomieszczenie do przechowywania depozytu, magazyn do przechowywania bielizny oraz kuchnię wraz z pomieszczeniem do spożywania posiłków.

Na pierwszym piętrze placówki zorganizowano 3 sypialnie 5-osobowe i jedną 8-osobową. Jedna z nich przeznaczona została dla nieletnich dziewcząt. Wszystkie pokoje sypialne wyposażone zostały w jednakowy sposób. W każdej znajduje się odpowiednia liczba metalowych łóżek wraz z przygotowaną na przyjęcie nieletnich pościelą. Ściany sypialni wymalowano do 1,5 m farbą olejną,

podłogi są zmywalne, wykonane z tworzywa sztucznego. Podczas wizytacji w pokojach sypialnych było czysto.

W celu uniemożliwienia nieletniemu samowolnego oddalenia się i kontaktowania z osobami nieupoważnionymi na oknach zainstalowano kraty. We wszystkich pomieszczeniach sypialni grzejniki centralnego ogrzewania zostały zabudowane metalową siatką w celu zapewnienia bezpieczeństwa. Natężenie światła jest wystarczające do czytania i pisanía.

Placówka dysponuje 2 pomieszczeniami izolacyjnymi. Ich wyposażenie jest analogiczne jak w przypadku sypialni. Z informacji uzyskanych od funkcjonariusza dyżurującego w Izbie wynika, że w pomieszczeniach tych od 2009 r. do dnia wizytacji nie umieszczano nieletnich.

Na korytarzu stoi regał, na którym nieletni, po ubraniu w pidżamę, pozostawiają dresy.

Toaleta dla nieletnich jest małym pomieszczeniem, w którym znajduje się miska ustępowa. W dniu wizytacji brakowało w niej papieru toaletowego.

Na ścianie klatki schodowej łączącej parter i pierwsze piętro widoczne są zacieki powstałe po opadach deszczu.

W świetlicy usytuowanej na parterze znajdują się 3 stoliki oraz zabudowany telewizor. Ściany do wysokości ok. 1,5 m pomalowano farbą olejną. Umieszczono na nich gazetkę ścienną z obrazkami przygotowanymi przez zatrzymanych. Punkty świetlne, kaloryfery oraz okna zostały należycie zabezpieczone. Podłogę wyłożono wykładziną. Nieletni mają do dyspozycji stół do ping – ponga, który znajduje się w sali sportowej.

W łazience znajdującej się w suterenie Izby zorganizowano 2 stanowiska prysznicowe z matami antypoślizgowymi, 2 oddzielone od siebie i osłonięte drzwiami miski ustępowe oraz 3 zlewy. Wizytujący stwierdzili dostępność środków sanitarno-higienicznych, tj. mydła, szamponu, pasty do zębów. W drzwiach umywalni zamontowano okratowaną szybę, co umożliwia kontrolę nieletnich korzystających z pomieszczenia. W łazience nieletni poddawani są również kontroli osobistej.

Pomieszczenie kuchenne wyposażono m. in. w zlew, kuchenkę gazową oraz mikrofalową. Posiłki wydawane są bezpośrednio do sąsiadującej z nim jadalni wyposażonej w 4 stoliki i krzeselka. Obydwa pomieszczenia są utrzymane w dobrym stanie. W jadalni nieletni spożywają posiłki dostarczane ze stołówki Komendy Wojewódzkiej Policji.

Bielizna pościelowa, ręczniki, dresy, podkoszulki, pidżamy przechowywane są w wyodrębnionym na ten cel magazynie. Brudna bielizna jest na bieżąco przekazywana do prania.

Depozyt nieletnich przechowywany jest w pomieszczeniu, w którym znajduje się półka na ubranie oraz regał na buty. Każda z półek ma przypisany numer. Wartościowe rzeczy przechowywane są zaś w szafie. Depozyt osób chorych zakaźnie składowany jest w pomieszczeniu kotłowni Izby.

Boisko otoczono murem, znajdują się na nim ławki. Według informacji uzyskanych od funkcjonariusza Izby, nieletni mogą korzystać z boiska każdorazowo, po wcześniejszym zgłoszeniu wychowawcy chęci wyjścia na świeże powietrze.

Na korytarzu placówki wywieszono porządek dnia. Nie umieszczono jednak informacji na temat praw i obowiązków wychowanków oraz instytucji, do których nieletni mogą się zwrócić w razie potrzeby. W opinii wizytujących nieletni powinni być o tym informowani i mieć stały dostęp do adresów Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka i sędziego rodzinnego.

Pomoc medyczną nieletnim zapewnia Pogotowie Ratunkowe w Gdańsku, a badanie nieletniego odbywa się w sypialni.

Na terenie Izby obowiązuje zakaz używania wyrobów tytoniowych przez nieletnich oraz pracowników placówki.

4. Wnioski.

Ustalenia poczynione przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Izbie Dziecka w Gdańsku wykazały, że podstawowe zadanie,

jakie prawo stawia przed tego typu placówką, tj. izolowanie nieletnich zatrzymanych, realizowane jest w niej prawidłowo.

Po analizie dokumentacji i obejrzeniu pomieszczeń Izby przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich nie stwierdzili występowania czynników, które wskazywałyby na okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie osób przebywających w placówce. Pomieszczenia Izby są utrzymane w czystości, zapewniają bardzo dobre warunki bytowe.

W celu poprawy przestrzegania praw osób przebywających w Izbie, należy:

1. dokonać zmiany tekstu Regulaminu Izby Dziecka Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku, poprzez przeredagowanie zapisów dotyczących kar i nagród oraz wyodrębnienie podpunktu dotyczącego umieszczenia zatrzymanego w pomieszczeniu izolacyjnym,
2. naprawić lub wymienić niesprawny monitoring Izby,
3. zamieścić na tablicy ogłoszeń adresy instytucji stojących na straży praw nieletnich, w tym Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, czy sędziego rodzinnego,
4. dopilnować prawidłowości zapisów w książce wizyt lekarskich.

Odnosząc się do przedstawionych rekomendacji, Komendant Miejski Policji w Gdańsku poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich, iż dokonano zmiany tekstu Regulaminu Izby Dziecka, umieszczono w widocznym miejscu adresy instytucji stojących na straży praw osób nieletnich oraz zobowiązano funkcjonariuszy Izby do odnotowywania w książce wizyt lekarskich godziny i daty przeprowadzanego badania. W kwestii naprawy monitoringu, Komendant wyjaśnił, że w miarę posiadanych środków finansowych zainstalowany zostanie nowy system monitorujący.